

..... 2023

Προς :

Προεδρείο και μέλη του Συνδέσμου Γονέων και Κηδεμόνων του

Νηπιαγωγείου/ Δημοτικού

.....

Αγαπητοί γονείς και κηδεμόνες,

Σας απευθύνουμε αυτή την επιστολή για να μοιραστούμε μαζί σας τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς μας για το σημαντικότερο θέμα της λεγόμενης “Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης” του ΥΠΠΑΝ.

Είναι από τη δεκαετία του 2000 που άρχισε η προώθηση της Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης στο εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου και τελευταία εντάθηκε με την ψήφιση του σχετικού νόμου (Ν205(Ι)/2022) από τη Βουλή, στις 17 Δεκεμβρίου 2022, που την καθιστά υποχρεωτικό μάθημα από το Νηπιαγωγείο μέχρι και το Λύκειο.

Αυτή η προώθηση γίνεται :

1. Χωρίς την ουσιαστική ενημέρωση των πολιτών για τον προσανατολισμό, το περιεχόμενο και την προέλευση του συγκεκριμένου μαθήματος.
2. Χωρίς ενημέρωση και πρόσκληση των ενδιαφερομένων μερών -γονέων, εκπαιδευτικών, Εκκλησίας - ώστε να μελετήσουν το νομοσχέδιο και να συμμετέχουν ενεργά στις προπαρασκευαστικές συζητήσεις στις αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής. Αντ’ αυτού το θέμα χαρακτηρίστηκε κυρίως θέμα προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού και ενώ κλήθηκαν να συμμετάσχουν στη συζήτηση του νομοσχεδίου διάφοροι φορείς ακόμα και ΜΚΟ, ατυχώς και παραλόγως και ίσως και παράτυπα, δεν κλήθηκαν οι ουσιαστικά εμπλεκόμενοι φορείς παιδείας : γονείς, εκπαιδευτικοί, Εκκλησία, παιδαγωγοί, ψυχολόγοι και κοινωνιολόγοι.
3. Χωρίς δημόσιο, κοινωνικό και επιστημονικό διάλογο στη Βουλή, στις οργανώσεις γονέων/ κηδεμόνων και εκπαιδευτικών, στα ΜΜΕ, σε εκπαιδευτικά, πολιτιστικά και πανεπιστημιακά ιδρύματα και στην Εκκλησία.

Γι’ αυτό αναλάβαμε αυτή την πρωτοβουλία, να μοιραστούμε μαζί σας τις απόψεις μας, κάνοντας αρχή σε έναν δημόσιο διάλογο που πρέπει, έστω και καθυστερημένα, να ανοίξει για χάρη των παιδιών και των νέων μας. Οφείλουμε σεβασμό και υπευθυνότητα στην ελεύθερη και ευαίσθητη διαδικασία της διαμόρφωσης της προσωπικότητας των παιδιών μας, διότι αυτά πρόκειται να χτίσουν το μέλλον της πατρίδας και της κοινωνίας μας. Οφείλουμε να τα βοηθήσουμε να καταστούν όσο το δυνατόν πιο υγιή σωματικά και ψυχικά, κοινωνικά, διανοητικά και πνευματικά για να ανταπεξέλθουν σε προκλήσεις και για να κάνουν την πατρίδα και την κοινωνία μας καλύτερες από ό,τι εμείς θα τους τις παραδώσουμε.

Η συνείδηση μας δεν μας επιτρέπει να βολευτούμε στη σιωπή, τον εφησυχασμό και την αδιαφορία για τόσο κρίσιμα, προσωπικά και ευαίσθητα θέματα που έχουν βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην ψυχολογία των παιδιών μας, στις σχέσεις τους με τους συνανθρώπους τους, ειδικότερα με το άλλο φύλο, και στον τρόπο που αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους, τον ιερό θεσμό της οικογένειας, την αγάπη και τον έρωτα.

Το θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης δεν είναι απλό. Σχεδόν όλες οι πτυχές της ανθρώπινης προσωπικότητας εμπλέκονται με αυτό. Οι γνώσεις που έχει ένα παιδί για τα βιολογικά και κοινωνικά θέματα, οι εμπειρίες, τα βιώματα και οι δεξιότητες του στο συναισθηματικό, κοινωνικό και γνωστικό τομέα διαφέρουν

από το ένα στάδιο της ζωής του σε άλλο, αλλά και από παιδί σε παιδί. Γι' αυτό και δεν μπορούν να υπάρξουν συνταγές, τυποποιημένα μαθήματα και αναλυτικό πρόγραμμα κατάλληλο για όλους τους μαθητές μιας συγκεκριμένης ηλικίας ή τάξης. Εκείνο όμως που εκ των πραγμάτων δεν μπορεί να γνωρίζει για κάθε μαθητή το σχολείο, το γνωρίζει ο γονιός ή ο κηδεμόνας διότι ζει με το παιδί του. Η κάθε οικογένεια δημιουργεί τη δική της νοοτροπία, αξίες και δράση με τις ιδιαίτερες συνθήκες ζωής της και τις προσωπικότητες των μελών της. Γι' αυτό η οικογένεια είναι η πιο κατάλληλη όχι μόνο να μιλήσει αλλά και να διαπαιδαγωγήσει το παιδί για αυτά τα ζωτικά θέματα.

Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι η διαπαιδαγώγηση δεν γίνεται με λόγια, θεωρητικά, γενικά και απρόσωπα. Αλλά γίνεται με πρότυπα και με βιώματα που δίνει ο περίγυρος του παιδιού, οικογενειακός και κοινωνικός και επίσης ανάλογα με τις ανάγκες και απορίες που εκφράζει το παιδί τη συγκεκριμένη στιγμή. Γι' αυτό δεν είναι σωστό να προτρέχουμε να το διδάξουμε πράγματα τα οποία δεν το απασχολούν ακόμα, φτιάχνοντας τεχνητά «παιδαγωγικά» περιβάλλοντα σύμφωνα με το τι θεωρούμε εμείς ότι πρέπει να το απασχολεί. Κι εδώ πάλι είναι το "άγρυπνο μάτι" του γονέα/κηδεμόνα που μπορεί να διαισθανθεί, να κατανοήσει και να βοηθήσει.

Ένα άλλο θέμα που αναφύεται είναι ότι το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού για το μάθημα της Σεξουαλικής Διαπαιδαγώγησης δεν μπορεί παρά να είναι υποκειμενικό, ανάλογο με τις ιδέες των δημιουργών του, οι οποίες όμως μπορεί να μην συμφωνούν με τις ιδέες με τις οποίες ανατρέφουν τα παιδιά τους διάφορες οικογένειες. Έτσι σε τόσο καίρια και πολυσήμαντα για τον ψυχισμό του παιδιού θέματα μπορεί να δημιουργηθούν συγκρούσεις, σύγχυση και μη διαχειρίσιμα προβλήματα, πρωταρχικά μέσα στη ψυχή του παιδιού και ύστερα ανάμεσα στο σχολείο, το εκπαιδευτικό σύστημα και την οικογένεια. Το αποτέλεσμα θα είναι ο ψυχικός κόσμος του παιδιού να διαταράσσεται και ο ενοποιητικός ρόλος του σχολείου μέσα στην κοινωνία να κλονίζεται και να υπονομεύεται.

Επίσης, παρατηρούμε ότι με το μάθημα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης το παιδί έρχεται σε πρώτη επαφή με μια τόσο σημαντική δραστηριότητα της ανθρώπινης ύπαρξης με έναν αρνητικό-αμυντικό σκοπό και τρόπο, που εμπνέει την καχυποψία, τον δισταγμό και τον φόβο σχετικά με αυτήν, πριν καν την βιώσει και κατανοήσει την αξία της, αφού εκ των πραγμάτων δεν είναι δραστηριότητα κατάλληλη για την ηλικία του. Αυτή η ανησυχία μας προκύπτει από την αιτιολόγηση εισαγωγής του μαθήματος, όπου δηλώνεται ότι ο βασικός λόγος είναι η πρόληψη της παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ότι κακοποιείται η ίδια η σεξουαλική δραστηριότητα μέσα στο συναισθηματικό και νοητικό κόσμο του παιδιού, που σε κάποια παιδιά μπορεί να καταστεί τραυματική εμπειρία φτάνοντας στην σεξουαλική αδρανοποίηση κατά την ενήλικη ζωή ή και την σεξουαλική αναπηρία λόγω φόβου και αυτοάμυνας.

Πιστεύουμε ότι ο καλύτερος τρόπος προστασίας των παιδιών από την σεξουαλική κακοποίηση δεν είναι η ενημέρωσή τους για όλα τα σεξουαλικά εγκλήματα, τα πολλά είδη δήθεν οικογενειών και άλλα παρεμφερή θέματα τα οποία είναι εκτός της ηλικιακής τους ωριμότητας, αλλά η επιμόρφωση των γονέων για να μπορούν να μιλήσουν με τον κατάλληλο τρόπο και στον κατάλληλο χρόνο στα παιδιά τους και η συμπληρωματική παροχή των επιστημονικών γνώσεων από το σχολείο στην κατάλληλη ηλικία.

Τέλος, σημαντική προστασία των παιδιών από τη σεξουαλική κακοποίηση θα προέλθει από την αύξηση των ωρών φυσικής παρουσίας των γονέων στην οικογένεια, όσο υπάρχουν σε αυτήν ανήλικα παιδιά. Κι αυτό μπορεί και πρέπει να γίνει με διευκολύνσεις των εργαζομένων γονέων, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, όπως διευκολύνσεις στα ωράρια, στις γονικές άδειες, στην τηλεργασία κ.α.

Αγαπητοί γονείς και κηδεμόνες,

Σας καλούμε να ταχθείτε μαζί μας στον αγώνα για σωστή σεξουαλική αγωγή των παιδιών μας στο πλαίσιο που παραθέσαμε πιο πάνω.

Με εκτίμηση

Αλληλεγγύη Γονέων

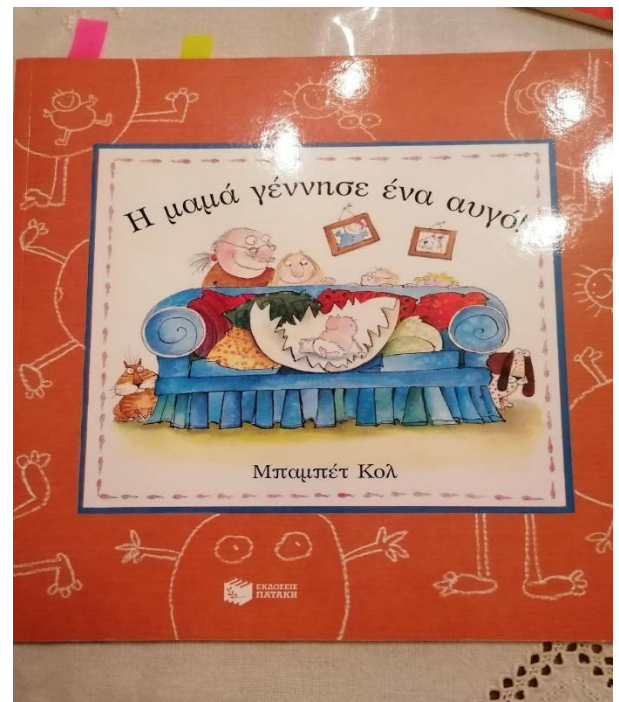
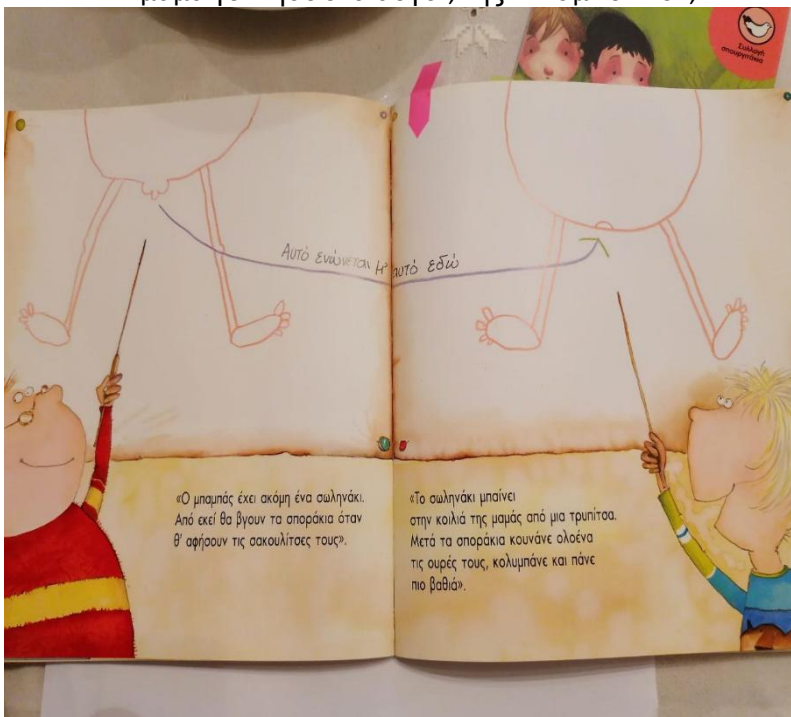
Συνημ.

Πιο κάτω σας επισυνάπτουμε ορισμένα δείγματα του εκπαιδευτικού υλικού που έχει ήδη ενταχθεί στα σχολικά προγράμματα Δημοτικού, για ιδία γνώση.

https://archeia.moec.gov.cy/sd/299/agogi_ygeias_taxidi_zois.pdf / Σελίδα 32 / Β Δημοτικού

Προτεινόμενα παραμυθάκια

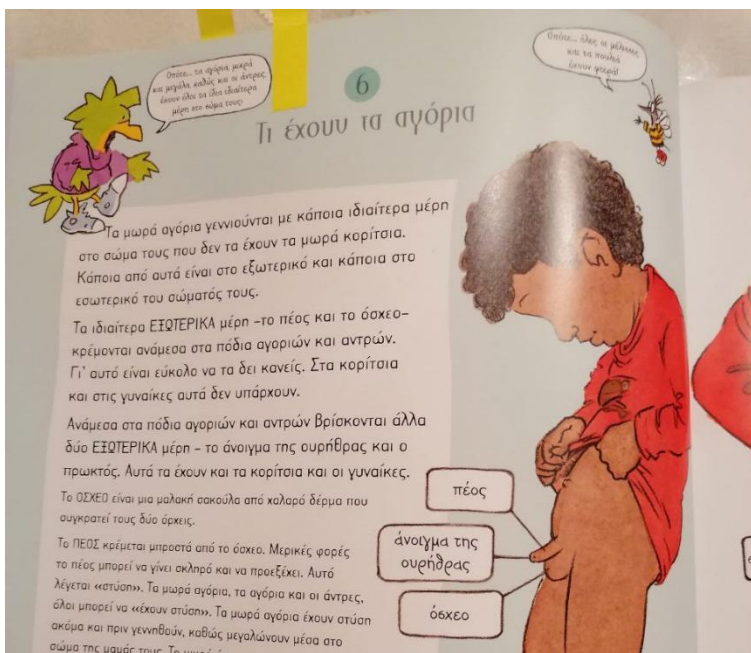
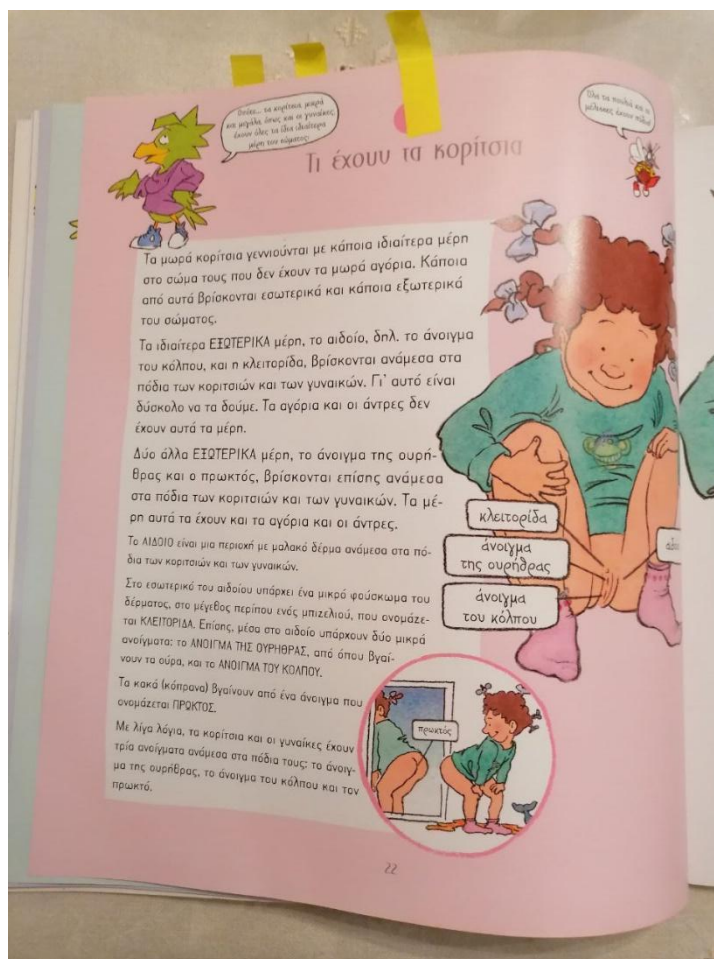
1. “Η μαμά γεννήσε ένα αυγό”, της Μπαμπέτ Κολ,

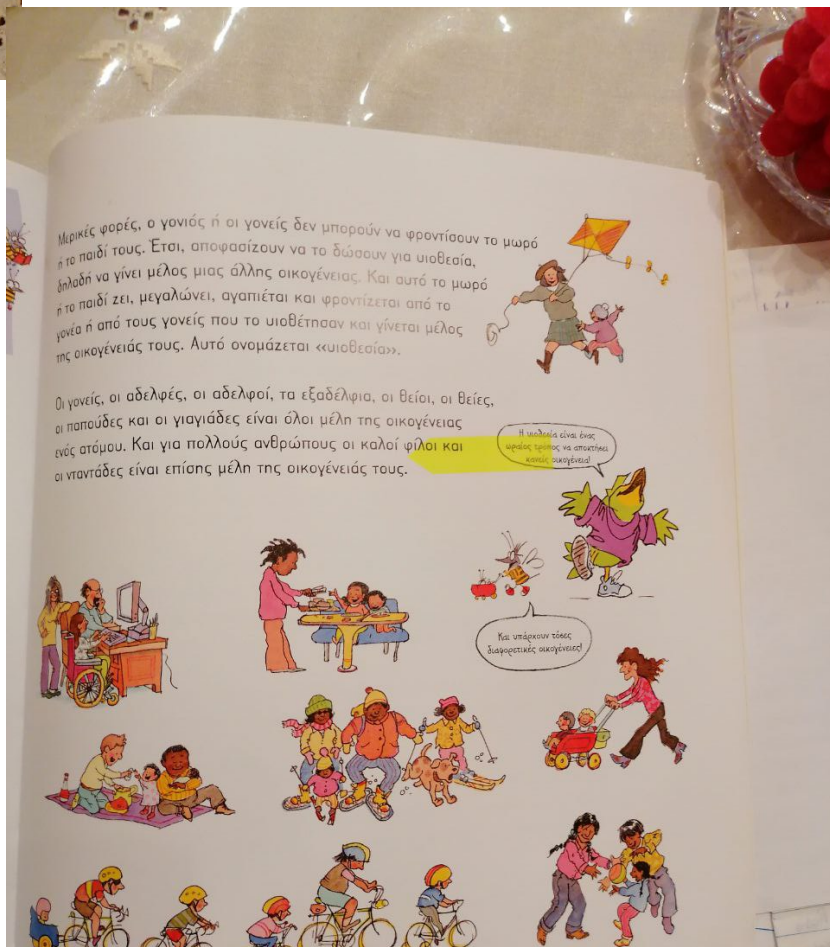

2. "Πώς γεννιούνται τα παιδιά;", Φίλιππος Μανδηλαράς, Εκδόσεις Πατάκη,

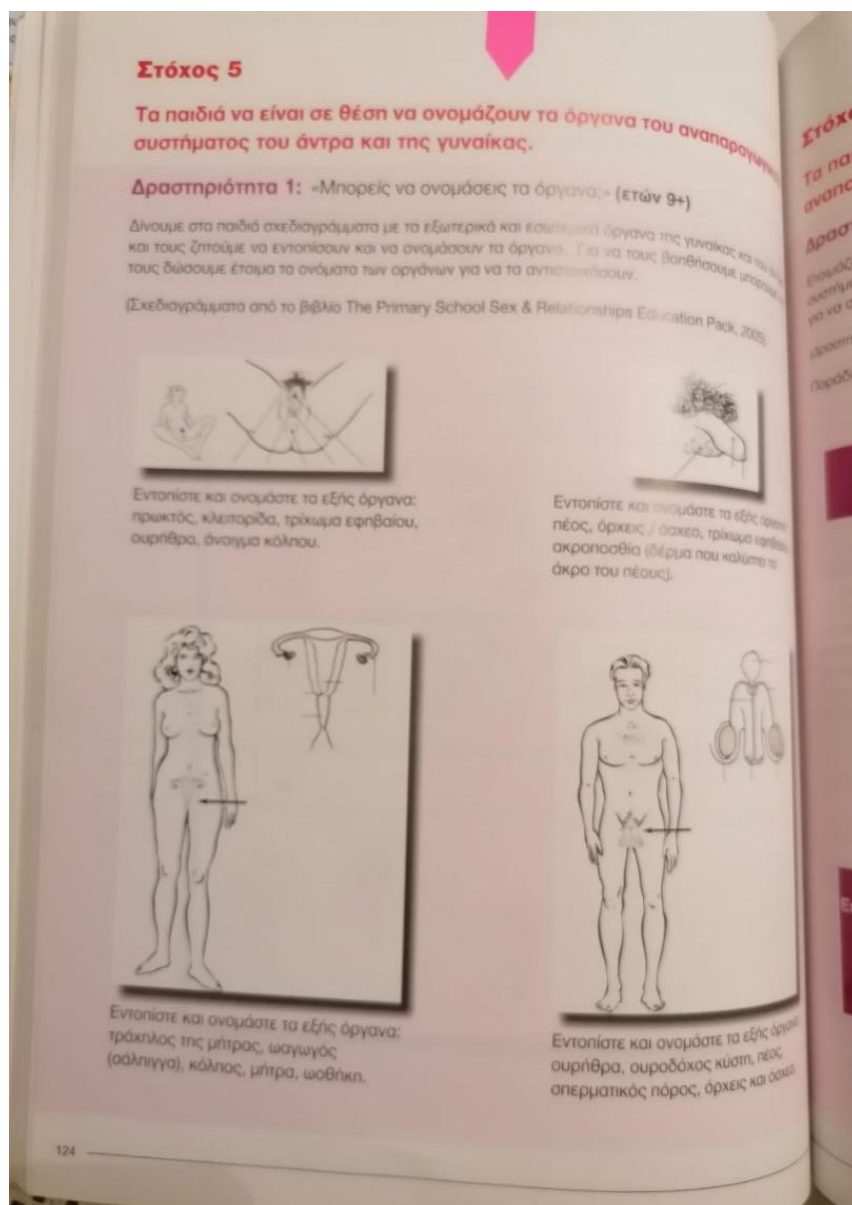
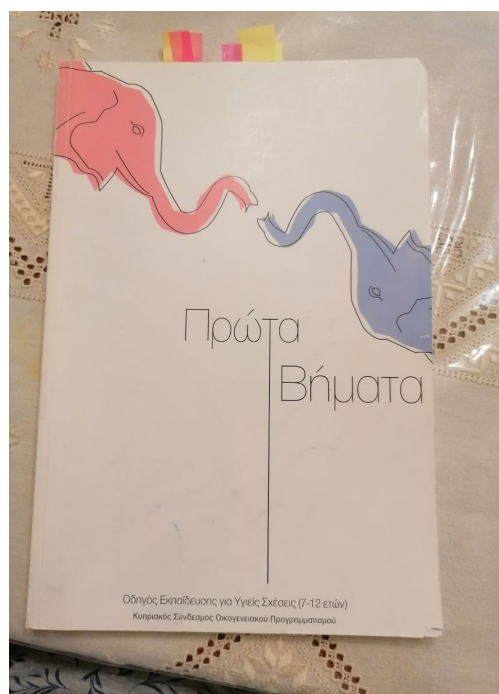

3. “Τα μωρά δεν τα φέρνει ο πελαργός”, Η. Harris Robie, Εκδόσεις Πατάκη.

4. «Πρώτα Βήματα», του Κυπριακού Συνδέσμου Οικογενειακού Προγραμματισμού (2012)
http://archeia.moec.gov.cy/sd/299/agogi_ygeias_taxidi_zois.pdf / Σελίδα 29

ΣΤΟΧΟΙ & ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Στόχος 1

Τα παιδιά να είναι σε θέση να διακρίνουν τους λόγους για τους οποίους ένα ζευγάρι αποφασίζει να τεκνοποιήσει.

Δραστηριότητα 1: «Γιατί οι άνθρωποι κάνουν παιδιά» (ετών 6+)

Χαρίζουμε την τάξη σε μικρότερες ομάδες οι οποίες πρέπει να ετοιμάσουν δύο καταλόγους: στη μια θα γράψουν λόγους για τους οποίους οι άνθρωποι κάνουν παιδιά και στην άλλη λόγους για τους οποίους κάποιοι αποφασίζουν να μην κάνουν παιδιά. Γράφουμε τους λόγους στον πίνακα και τους συζητούμε με τα παιδιά. Τέλος τους ρωτούμε αν θέλουν να κάνουν παιδιά όταν μεγαλώσουν και γιατί.

(Δραστηριότητα από το βιβλίο *The Primary School Sex & Relationships Education Pack, 2005*)

Στόχος 2

Να αναγνωρίζουν τις διάφορες μεθόδους αντισύλληψης.

Δραστηριότητα 1: «Αντί...σύλληψη» (ετών 9+)

Εξηγούμε στα παιδιά ότι κάποια ζευγάρια δεν επιθυμούν να κάνουν μωρά. Κάποια άλλα ζευγάρια μπορεί να θέλουν να κάνουν ένα συγκεκριμένο αριθμό παιδιών και κάποια ζευγάρια μπορεί να θέλουν να κανονίσουν πότε θα κάνουν παιδιά.

Ρωτούμε τα παιδιά με ποιους τρόπους μπορεί ένα ζευγάρι να αποφύγει τη σύλληψη. Συζητούμε τις ιδέες των παιδιών. Ρωτούμε ακολούθως τι ξέρουν για την αντισύλληψη και ποια είδη αντισύλληψης έχουν ακούσει. Ρωτούμε επίσης πώς μπορεί κάποιος να προμηθευτεί κάποια μέθοδο αντισύλληψης. (Δραστηριότητα από το βιβλίο *The Primary School Sex & Relationships Education Pack, 2005*)

Δραστηριότητα 2: «Οι μέθοδοι αντισύλληψης» (ετών 9+)

Δείχνουμε στα παιδιά τις μεθόδους αντισύλληψης σε εικόνες ή σε δείγματα. Εξηγούμε με απλά λόγια πώς δουλεύει η κάθε μέθοδος. (Δραστηριότητα από το βιβλίο *The Primary School Sex & Relationships Education Pack, 2005*)

II. Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα: Προστατεύω τον εαυτό μου και τους άλλους.

Δραστηριότητα 1: «Τι σημαίνει Σ.Μ.Ν.» (ετών 9+)

Γράφουμε στον πίνακα τον όρο Σεξουαλικά Μεταδιδόμενο Νοσήμα.

Ρωτούμε, με την ακόλουθη σειρά, τι σημαίνει:

«Νόσημα»

«Μεταδιδόμενο»

«Σεξουαλικά»

Αφού εξασχέει ο ορισμός, διευκρινίζουμε ότι είναι ασθένειες που μεταδίδονται από το ένα άτομο στο άλλο μέσω του σεξ, εξηγούμε ότι όταν δύο άτομα έχουν σεξουαλική επαφή, τα σώματά τους βρίσκονται πολύ κοντά είτε μέσω της ανταλλαγής υγρών).

Μπορούμε επίσης να αναφέρουμε ότι κάποια Σ.Μ.Ν. μεταδίδονται και μέσω του αίματος (π.χ. το AIDS και η ηπατίτιδα Β) και κάποια μεταδίδονται από τη μητέρα στο μωρό της, όταν είναι έγκυος, όταν γεννά και όταν θηλάζει (π.χ. το AIDS και η ηπατίτιδα Β).

Δραστηριότητα 2: «Βρες τα Σ.Μ.Ν.» (ετών 9+)

Ζητούμε από τους μαθητές να επιλέξουν τα Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα από τις ασθένειες που είναι ήδη επιλέξιμες ως μεταδοτικές στη Δραστηριότητα 1 (κουίζ πιο πάνω).

Στη δραστηριότητα τα Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα είναι τα κλαμύδια, το AIDS, η γονόρροια, ο έρπης, τα κονδυλώματα, η σύφιλη.

Στόχος 3

Να διακρίνουν τα παιδιά τους τρόπους με τους οποίους μεταδίδεται ο ιός HIV από τους τρόπους μέσω των οποίων δεν μεταδίδεται.

Δραστηριότητα 1: «Πώς μεταδίδεται ο ιός HIV» (ετών 6-8)

Ζητούμε από τα παιδιά να παρατηρήσουν τις παρακάτω εικόνες και να σημειώσουν με X τις δραστηριότητες με τις οποίες μεταδίδεται ο ιός του AIDS (ή να μας τις υποδείξουν προφορικά).

Οικογένεια / Μονογονεϊκή οικογένεια

Οικογένεια είναι μια βασική κοινωνική ομάδα η οποία αποτελείται από δύο ή περισσότερα άτομα. Συνήθως πρόκειται για ένα ή δύο γονιούς και τα παιδιά τους.

Μονογονεϊκή οικογένεια είναι η οικογένεια που αποτελείται από μόνο ένα γονιό και τα παιδιά. Ο γονιός αυτός συνήθως μεγαλώνει τα παιδιά μόνος του χωρίς τη βοήθεια άλλου ατόμου.

Οργασμός

Κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής διέγερσης ένα άτομο περνά από διάφορα στάδια, η βιολογική περιγραφή των οποίων δίνεται πιο κάτω.

- Ερεθισμός: Τα κυριότερα βιολογικά γεγονότα είναι η σύσπηση του πέους και η ύγρανση του κόλπου.
- Σταδιακή κορύφωση: Η φάση κατά την οποία κορυφώνεται η ένταση λόγω επαρκούς ερεθισμού στα γεννητικά όργανα και γενικά στο σώμα.
- Οργασμός: Είναι η φάση κατά την οποία όλη αυτή η ένταση ξαφνικά απελευθερώνεται με ακούσιες και ευχάριστες μυϊκές συσπάσεις. Στον άντρα ο οργασμός είναι συνδεδεμένος με εκσπερμάτωση. Η γυναίκα μπορεί να νιώσει σπασμούς στον κόλπο, στη μήτρα και στον πρωκτό.
- Πληρότητα / Χαλάρωση: Το σώμα επιστρέφει σιγά-σιγά στην αρχική του κατάσταση.

Προεφηβεία

Είναι η περίοδος της παιδικής ηλικίας αμέσως πριν ένα παιδί μπει στην εφηβεία.

Σεξουαλική αγωγή

Είναι η διαδικασία απόκτησης πληροφοριών και διαμόρφωσης στάσεων, αντιλήψεων και συμπεριφορών σε θέματα ταυτότητας, σχέσεων και στενών επαφών.

Σεξουαλικότητα

Συμπεριλαμβάνει τον τρόπο που το άτομο αισθάνεται ότι είναι, το σώμα του, το αίσθημα σαν άντρας ή γυναίκα, τον τρόπο με τον οποίο ντύνεται, κινείται, μιλά. Επίσης τον τρόπο με τον οποίο δρα και αισθάνεται για τους άλλους ανθρώπους. Αυτά όλα είναι μέρος του τι είναι το άτομο και της γέννησης μέχρι το θάνατο.